

alpMedia Newsletter

Informacijska služba CIPRA – 19.06.2008, št. 11/2008
www.cipra.org/alpmedia

Pakt za podnebje v Alpah – zahteve po inovacijah

Na letošnjem Alpskem tednu, ki je potekal od 11. do 14. junija 2008 v francoskem kraju Argentière-la-Bessée, je več kot 300 udeležencev razpravljalo o inovacijah v Alpah in za Alpe, ki omogočajo trajnostni razvoj tega življenjskega in gospodarskega prostora.

Argentière – vrata v osrednji del narodnega parka Ecrins.

© CIPRA International

Poleg tega je na Alpskem tednu Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) predstavila svoj novi dokument – Pakt za podnebje v Alpah. Z njim želi spodbuditi uresničevanje konkretnega in v prihodnost usmerjenega inovativnega ravnanja v alpskem prostoru.

Letošnji Alpski teden je po letu 2004, ko je Kranjska Gora gostila prvi Alpski teden, tako že drugič zapored združil predstavnike velikih organizacij: Mednarodni odbor za raziskovanje Alp (ISCAR), Omrežje občin „Povezanost v Alpah“, nevladno organizacijo CIPRA, Mrežo zavarovanih območij v Alpah

(ALPARC) ter Združenje planinskih zvez (CAA). Predavatelji so predstavili inovativne projekte iz celotnega alpskega loka. Eden od njih je npr. ekomodel nemške doline Achental, kjer so se občine lotile oblikovanja skupnega prihodnjega razvoja, ali v prihodnost usmerjene ideje, kot je npr. alpska tranzitna borza. Nekatera predavanja in različne ekskurzije so se pri tem v celoti posvetile problematiki inovacij na lokalni ravni v kraju Argentière in okoliškem parku Pays des Ecrins. Medtem ko je bil Argentière nekdanj odvisen večinoma od industrije aluminija, je morala občina po propadu te industrijske veje v osemdesetih letih za svojo razvojno politiko poiskati nove usmeritve. Zaradi aktivnosti prebivalstva in inovativnosti župana je Argentière vendarle uspel premagati zastavljene izzive ter razvil in začel spodbujati trajnostne oblike turizma. Občina je danes pravi eldorado za vse, ki uživajo v lednem in skalnem plezanju, pohodnike, kanuiste in druge ljubitelje športov v naravi.

Ob koncu Alpskega tedna je CIPRA javnosti predstavila že omenjeni podnebni pakt in ob tem organizacije, inštitucije in mreže pozvala k podpisu dokumenta, saj bi to pomenilo izvajanje pritiska na alpske države, da Alpe spremenijo v vzorčno regijo na področju varstva podnebja. CIPRA je v ta namen pripravila povsem konkretne predloge ukrepov, ki jih morajo alpske države sprejeti, če želijo zmanjšati podnebne spremembe in se prilagoditi na njihove posledice. Dokumentacija in podrobnejše informacije o razpisanih sredstvih so dostopne na naslovu CIPRE International: <http://www.cipra.org> (de/fr/it/sl/en)

Vsebina

Stran 1

Pakt za podnebje v Alpah – zahteve po inovacijah

Stran 2

Bolzano je alpsko mesto leta 2009

Alpe in Karpati v skupnem prizadevanju za varstvo biotske raznovrstnosti

Izšel je alpski atlas!

Seznami ogroženih vretenčarjev

Stran 3

Natečaj cc.alps: za uspešne ukrepe varstva podnebja tudi do 20.000 evrov! Via Alpina – mreža pohodniških poti pod drobnogledom

Energijsko učinkovita gradnja v razmahu

Piemont prizadele hude poplave

Stran 4

O tem in onem

Prireditve

Saj ni res, pa je...

Najpomembnejši članki:

Več na strani 2: Bolzano je alpsko mesto leta 2009

Dne 9. junija 2008 je bil italijanski Bolzano uradno razglašen za alpsko mesto leta 2009.

Več na strani 3: Natečaj cc.alps: iščemo uspešne ukrepe varstva podnebja

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) bo nagradila najučinkovitejše ukrepe, ki prispevajo k trajnostnemu ravnanju s posledicami podnebnih razmer v alpskem prostoru: v okviru novega projekta „cc.alps – Podnebne spremembe: Mislimo korak naprej“ je namreč razpisala nagrade v skupni vrednosti kar 100.000 EUR.

Bolzano je alpsko mesto leta 2009

Dne 9. junija 2008 je bil italijanski Bolzano uradno razglašen za alpsko mesto leta 2009. Mesto je tako odlikovano zlasti za prizadevanja na področju varovanja podnebja kot tudi za trajnostno in v prihodnost usmerjeno načrtovanje, s katerim želi svojim prebivalcem zagotoviti visoko kakovost življenja, obiskovalcem pa se predstaviti kot privlačen in zanimiv kraj. Žirija je kot pozitivno ocenila, da je Bolzano poglavitne ideje o trajnostni prihodnosti izoblikoval v svojem strateškem razvojnem načrtu in da jih že izvaja v praksi. Podeljeni naziv je obenem tudi povabilo prebivalcem in vsem družbenim skupinam, da se v tem letu soočijo z "dvojno" identiteto – mestno in alpsko, da okrepijo stike s podeželjem in da se povežejo s sosednjimi občinami in drugimi alpskimi mesti.

Naziv alpskega mesta leta se od leta 1997 vsako leto podeli mestu, ki leži na območju Alp in si prizadeva za trajnostni in v prihodnost usmerjeni razvoj na območju mesta in v regiji. Naziv se podeljuje na predlog mednarodne žirije društva Alpsko mesto leta.

Več informacij na: <http://www.alpenstaedte.org> (de/fr/it/sl/en).

Bolzano si prizadeva, da bi v naslednjem desetletju postal „podnebno nevtralno mesto“.

© Othmar Seehauser

Alpe in Karpati v skupnem prizadevanju za varstvo biotske raznovrstnosti

Predstavniki Konvencije ZN o biološki raznovrstnosti, Alpske konvencije in Karpatske konvencije so 29. maja 2008 sklenili dogovor o intenzivnejšem medsebojnem sodelovanju na področju varstva narave in ga podpisali v obliki ustreznega memoranduma. Cilj je vzpostavitev ekološke povezanosti na občutljivih gorskih območjih v Alpah in Karpatih, ki bo pripomogla k svetovni mreži zavarovanih območij, katere vzpostavitev zahteva Konvencija o biološki raznovrstnosti.

Memorandum je bil podpisan v Bonnu/D v okviru spremljajočega dogodka ob robu 9. konference o biotski raznovrstnosti, ki so se jo udeležili visoki predstavniki pogodbenic. Osrednjo vlogo v procesu nastajanja dogovora, sklenjenega med tremi konvencijami, pa je imela Platforma Alpejske konvencije za ekološko povezanost. Ob tej priložnosti so svoj novi projekt Ekološki kontinuum predstavile organizacije Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), Mreža zavarovanih območij v Alpah, Mednarodni znanstveni odbor za raziskovanje Alp in Program WWF za Alpe in pri tem pokazale, kako je mogoče neposredno izvajati ekološko povezovanje v Alpah.

Več informacij in besedilo Memoranduma na spletnem naslovu:

http://www.bmu.de/int_umweltpolitik/weitere_multilaterale_zusammenarbeit/doc/41686.php#memo (de/en), Platforma za ekološko povezanost in projekt ekološkega kontinuum: <http://www.alpine-ecological-network.org> (en)

Izšel je alpski atlas!

Novi alpski atlas predstavlja ažurirano in zanesljivo podlago za obravnavo problematike alpskega loka. Izdajatelji vabijo k preučevanju razlik in hitrih sprememb, ki se dogajajo v prostoru in družbi in katerim je podvržen zlasti alpski prostor. Prvi alpski atlas vsebuje več kot sto mnogobarvnih kart celotnih Alp, ki obravnavajo socialo, gospodarstvo in okolje. Teme, kot so poselitveni razvoj, možnosti opravljanja pridobitnih dejavnosti, drobljenje krajine in položaj na trgu dela, so predstavljene na podlagi različnih kazalcev, strokovnjaki pa jih interpretirajo v petih jezikih (nemščina, francoščina, italijanščina, slovenščina in angleščina). Atlas je namenjen geografom, turističnim delavcem, ekonomistom, katerih osrednje raziskovalno področje so Alpe, politikom in zainteresiranim posameznikom.

Bibliografija: Borsdorf, A., Tasser, E. & Tappeiner, U. (izd.), 2008: Alpenatlas. 292 str. Akademski založba Spektrum. ISBN 3-8274-2004-0.

Seznami ogroženih vretenčarjev

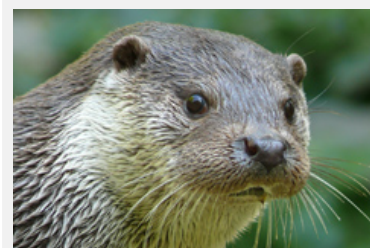
Avstrijsko krovno združenje okoljskih organizacij je pred kratkim predstavilo še neobjavljen prednostni vrstni red najbolj ogroženih vrst vretenčarjev v državi. Na vrhu seznama je tekunica, ki spada v družino podzemskih veveric, sledijo ji veliki podkovnjak, kosec, mali gad, vodeb, pegasta sova in zelenec. Krovno združenje okoljskih organizacij je pozvalo okoljskega ministra, da predloženi seznam upošteva pri načrtovani nacionalni kampanji za ohranitev biotske raznovrstnosti. V okviru kampanje, ki je dotirana z milijonom evrov, je treba za vse naštetke živalske vrste pripraviti posebne akcijske načrte in začeti z izvajanjem projektov.

Poleg tega je v Franciji je organizacija CORA Faune Sauvage objavila rdeči seznam ogroženih vrst vretenčarjev v regiji Rona-Alpe. Na seznamu je okoli 250 vrst, pri čemer je stopnja ogroženosti pri posameznih vrstah različna.

Vir, več informacij na:

http://www.umweltdachverband.at/service/presse/artenschutz_270508.htm (de),

<http://www.enviscope.com/15246-especes-menacees-Triton-Loutre.html> (fr)

Vidra je v regiji Rona-Alpe zelo ogrožena živalska vrsta.

© www.pixelio.de

Natečaj cc.alps: za uspešne ukrepe varstva podnebja tudi do 20.000 evrov!

Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA) bo nagradila najučinkovitejše ukrepe, ki prispevajo k trajnostnemu ravnanju s posledicami podnebnih razmer v alpskem prostoru: v okviru novega projekta „cc.alps – Podnebne spremembe: Mislimo korak naprej“ je namreč razpisala nagrade v skupni vrednosti kar 100.000 EUR. Na natečaj se je mogoče prijaviti še vse do 31. julija 2008.

Projekt cc.alps si z razpisom glavnih nagrad v višini 20.000 evrov in stranskih nagrad v višini 10.000 evrov prizadeva spodbuditi izvajanje ukrepov varovanja podnebja ali prilagajanja posledicam podnebnih sprememb in z njimi seznaniti javnost na celotnem alpskem območju. Organizatorji natečaja pričakujejo projekte, pobude ali dejavnosti tehnične ali strateške narave, sicer pa je na natečaju mogoče kandidirati tudi z ukrepi z zakonodajnega, finančnega in izobraževalnega področja, ki bodo med seboj usklajevali okoljske, družbene in gospodarske interese.

Natečaja se lahko udeležijo fizične osebe, podjetja, društva, upravni organi, ustanove in druge organizacije, ki izvajajo ukrepe na področju varovanja podnebja. CIPRA pričakuje vsebinsko različne kandidature (kmetijstvo, gozdarstvo, varstvo narave, oskrba z energijo, promet ali turizem), ki bodo na ogled na domačih spletnih straneh od 7. avgusta 2008 dalje.

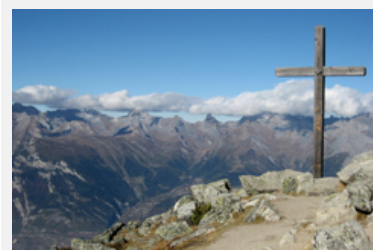
Za podrobnejše informacije in obrazec za udeležbo kliknite na <http://www.cipra.org/cc.alps> (de/fr/it/sl/en)

Via Alpina – mreža pohodniških poti pod drobnogledom

Via Alpina, mreža pohodniških poti, ki po petih različnih smereh poteka skozi vse alpske države, postaja v zadnjih dveh letih vedno bolj priljubljena med pohodniki in lokalnimi akterji, ugotavljajo avtorji poročila International Summary Evaluation Report on the Via Alpina, katerega cilj je oceniti dejavnosti, ki se izvajajo v okviru pobude Via Alpina in njihovih učinkov.

Kljub temu, da je Via Alpina že postala pravi pojem, se pešpoti še vedno premalo uporabljajo. Vseeno se zdi, da pohodniki dosežejo cilj, ki si ga je zadala Via Alpina: to je vrednotenje naravne in kulturne dediščine. Alpska identiteta, ki sega prek državnih meja, in medkulturni dialog pa za popotnike večinoma nista najpomembnejša. Lokalni akterji od mreže pohodniških poti pričakujejo predvsem ekonomski donos. Zelo pozitivno je v poročilu ocenjena možnost povezovanja: po zaslugi Vie Alpine so lokalni akterji navezali številne stike, jih utrjevali in skupaj izvajali projekte. Splošne informacije o Vii Alpini: <http://www.via-alpina.org/> (de/en/fr/it/sl)

Naročilo poročila (angleška in francoska verzija): mail@via-alpina.org

Via Alpina obsega okoli 5000 km pohodniških poti in planinskih tur.

© www.pixelio.ch

Energijsko učinkovita gradnja v razmahu

Na območju Alp postaja energijska učinkovitost v gradbeništvu vedno pomembnejša. Dober primer za to je Južna Tirolska, kjer so v začetku junija postavili že tisočo certificirano nizkoenergijsko hišo KlimaHaus. Projekt KlimaHaus je celovit koncept spodbujanja energijsko varčnih stavb, ki postaja vedno bolj popularen zlasti v Italiji. Največja potreba po ogrevalni energiji pri posamezni hiši KlimaHaus je 50 kWh/m²a. V Avstriji, kjer je energijsko učinkovita gradnja že zelo razširjena, je Dunaj pred kratkim celo sprejel deklaracijo o gradnji pasivnih hiš, ki od mestne uprave zahteva, da se pri vseh novogradnjah in sanacijah zgradb v mestu in v mestnih podjetjih uporablja pasivni standard.

V Lihtenštajnu je 1. junija stopil v veljavo vsaj novi zakon o energijski učinkovitosti. Ta med drugim določa višino subvencij in višino nadomestila za dobavo obnovljivih virov energije. Močno so se povečale tudi subvencije za izvedbo ukrepov toplotne izolacije v zgradbah.

Vir, več informacij na <http://www.provinz.bz.it/lpa/285.asp?art=218294> (de/it), http://www.oekonews.at/index.php?mdoc_id=1030672 (de), <http://www.energiebuendel.li> (de)

Potrebe pasivne hiše po ogrevalni energiji predstavljajo največ 15 kWh/m²a.

© CIPRA International

Piemont prizadele hude poplave

V piemontskih Alpah v Italiji so 28. in 29. maja močne padavine povzročile poplave in sprožile zemeljske plazove. V številnih krajih so samo v 12 urah namerili več kot 180 mm padavin. Najhujše posledice neurja so bile v dolinah Pellice, Chisone in Susa. Zemeljski plaz, ki je porušil hišo, je zahteval štiri smrtno žrtve.

Tudi v nekaterih članicah Omrežja občin „Povezanost v Alpah“ je neurje povzročilo pravo opustošenje. V občini Bardonecchia so preventivno evakuirali prebivalce enega od zaselkov, najbolj prizadeta pa je Massello, ki je zaradi uničene dovoznice za daljše obdobje popolnoma odrezana od sveta. Razmere so se medtem že umirile, škoda pa je ocenjena na več milijonov evrov.

Meteorološki podatki in slikovno gradivo o poplavih so objavljeni na naslednji spletni strani: <http://www.nimbus.it/eventi/2008/080528PioggelIntenseNW.htm> (it). Vir: CIPRA Italija

O tem in onem

Smučarska arena Arosa/Lenzerheide odpovedana

Napovedana združitev švicarskih smučišč Lenzerheide, Arosa in Tschierschen je spodletela, saj so volivci Vaza in Obervaza s skorajda 60 % glasov proti zavrnili spremembo načrta coniranja, potrebnega zaradi gradnje žičniške povezave med Aroso in Lenzerheide. Nasprotno so v Arosi s 84 % glasov za privolili v gradnjo načrtovane smučarske arene. Tako je projekt z 230 kilometri smučarskih prog zaenkrat propadel. Žičničarji Lenzerheide in Arose bodo projekt umaknili in ga ponovno preučili in morda izboljšali.

Vir: http://www.nzz.ch/nachrichten/schweiz/skiarena_arosalenzerheide_gescheitert_1.748213.html, 01.06.08 (de), <http://www.lenzerheide.com/site/projekte/sites/skigebietsverbindung/news.html> (de)

Bavarska se spoprijema s podnebnimi spremembami

Bavarska se spopada s podnebnimi spremembami na dveh področjih. Program „Program varstva podnebja na Bavarskem 2020“ je dopolnil ukrepe zvezne vlade in EU, tako da se bo mogoče še učinkoviteje zoperstaviti podnebnim spremembam in njihovim posledicam. Določene so bile tri ravni ukrepanja: zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, prilagajanje podnebnim spremembam, raziskave in razvoj. Pred kratkim objavljena študija „Podnebne spremembe na Bavarskem. Posledice in možnosti za prilagoditev“ raziskuje prihodnjo smer razvoja podnebja na Bavarskem ter načine, kako se bodo ekosistemi in različna družbena področja odzvali na spremembe.

Študijo lahko presnimate iz www.bayceer.uni-bayreuth.de. Vir, več informacij na <http://www.klima.bayern.de> (de), http://www.bayceer.uni-bayreuth.de/bayceer/de/pub/pub/59022/stmugv_app000000.pdf (de)

Več potnikov na letališčih v francoskih Alpah v zimski sezoni

Letališči Grenoble-Isère in Chambéry-Savoie v Franciji sta v pretekli zimski sezoni v primerjavi s prejšnjim letom zabeležili porast števila letalskih potnikov za 7% oziroma 20%. Letališče Grenoble-Isère je v zadnjih dveh letih od vseh francoskih letališč doživelo največje povečanje števila potnikov. Obe letališči sta pritegnili predvsem zimske športnike iz Velike Britanije, na drugem mestu pa so gostje iz skandinavskih držav. Destinacije na Nizozemskem, Švedskem in Poljskem, ki so jih pridobili lansko leto, so ravno tako naletele na pozitiven odziv. Odgovorni v naslednji sezoni pričakujejo nadaljnjo rast števila potnikov. Pri tem zbujajo pomisleke ekološki vidik, saj številni gostje pripotujejo samo za podaljšani vikend.

Vir: http://www.actumontagne.com/newsletter-article_667.html (fr)

Igra o prehrabeni verigi v gorah

Bitka narave v gorah se imenuje igra s kartami, ki obravnava prehrabeno verigo v gorah. Na igralnih kartah so natisnjene živali in rastline. Igralci si lahko karte med seboj odvezemajo, seveda v skladu s pravili, ki vladajo v naravi. Igra, ki je primerna za otroke od petih let dalje, je na voljo v štirih jezikih (de/en/fr/it), velikim in malim igralcem pa omogoča, da se seznanijo s prehrabeno verigo v gorah.

Več informacij, naročila na mc.exbrayat@orange.fr

Prireditve

The 3rd International Conference on Geoparks. Osnabrück/D 22.-28. 6. 2008. Jezik: en. Organizira: TerraVita.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.geoparks2008.com> (en)

Poletni festival ljudskih umetnosti in tradicije: **Européade + FIFO 2008.** Martigny/CH, 23. 7.-3. 8. 2008. Jezik: fr. Organizira: Européade in FIFO (Festival International Folklorique Octodure).

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.europeade2008.ch/> (en/fr)

Letna prireditve 2008: **Izjemne razmere na področju voda v Švici? Posledice podnebnih sprememb na gorska območja.** Landquart/CH, 20. 9. 2008. Jezik: de. Organizira: Kompetenznetzwerk Wasser im Berggebiet.

Več informacij na spletnem naslovu: <http://www.mountain-water-net.ch> (de)

Mednarodni posvet, namenjen izvajanju Deklaracije "Prebivalstvo in kultura" Alpske konvencije. 26-27.06.2008, Ostana/I; Delovni jezik: de/en/fr/it/sl; Organizira: Stalnim sekretariatom Alpske konvencije

Več informacij na spletni strani:

http://www.conventionalpine.org/popcult_cuneo.htm (de/fr/it/sl)

Saj ni res, pa je...

...Švicarji in Avstrijci se na letošnjem evropskem nogometnem prvenstvu niso kaj prida odrezali. Ni pa to nič tragičnega, saj so vsa moštva imela še eno priložnost: da sodelujejo na tekmovanju EURO Highlandgames 7. junija v Beljaku. V okviru alpskih „škotskih iger“ (Highlandgames) so poleg disciplin, kot sta met debla ali vleka vrvi, uvedli sedaj tudi nogomet. Seveda se pri tem moštva, oblečena v kilte ali podobne „enocevne“ hlače, potegujejo za naslov evropskega prvaka. Uredništvu sicer ni znano, ali sta angleško in škotsko moštvo izrabili priložnost za nastop vsaj na tem tekmovanju, oziroma ali sta se tekmovanja sploh udeležili, a David Beckham v modnem kiltu bi v metanju jajc kot eni od disciplin na tekmovanju Eia wixn zagotovo naredil več kot odličen vtis...

Več informacij: <http://alpenhighlander.eu> (de/en)